

partii naleraq

UKA2015/36

24. novembari 2015

Nunatta pissarititai atorlugit sanaartornermut atortussiornermi tunisassiornissamik aallarnisaaniartut qanoq iliorluta tapersorsinnaanissaat pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu Inatsisartut oqallinnissaannik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Ineqi Kielsen, Siumut)

Ukiut qulit sinnerpaat nunatsinni sanaartornermi nammineq nunatta pissarititai tunngavigalugit sanaartulernissatsinnik Inatsisartuni, taamani inatsisartoqatikkalu Inatsisartuni una qaqqittaleratsiguli, taamaattumik ullutsinni suli qaqqinneqartassappat taava sumut killissimassuugut? Massakkut ima ajunngissimatigaa nammineq sanaartuutissiagut pisariaqarsimanngillat? Imaluunniit sunarpaiq Naalackersuinikkut tunngaviutinneqarpa, imaluunniit utoqqatsisutigineqarpamik oqarluaannaraanni.

Taamaattumik oqallisissiap qaqqeqqinneranut siunnersuuteqartoq Ineqi Kielsen, Siumut qujanaq, ajorluartumik suli pisariaqarsimavoq qaqqeqqinnissaa.

Massakkut killiffik: Massakkut sanaartoriaaserput qanoq ajunngitsigaa? Ukiorpassuannngulertuni ulluinnarsiutigilinnguatsiarnikuuarput tusartualerlugu, uku ukulu illuliat/inissialiat oqunnerminngooq isatertariaqarput, allaat una Naalackersuisut pallittaalisaliaat portusoorsuaq, ukiut pingasuunngitsulluunniit qaangiutiinnartut oqoqalereerpoq. Sineriammi sumiluunniit tusartualerparput – angerlarsimaffiuppata, atuarfiuppata, meeqqeriviuppata, allaffeqarfiuppata – tamakkugooq oqunnermik najorneqarsinnaanngitsutut nalilerneqarput. Taamaattorli tamakku aqqinniarlugit allannguisoqarpa?

Angerlarsimaffiga nammineq assersuutigissagukku 2001-mi nutaajusoq iserterfigaarput, manna tikillugu pingasoriarluni qalipanneqarnikuuvoq, aammalu siornaakkunni illup silataata qisuttai tamarmik kiffiutissartaalu taarsersorneqarlutik. Tassa imaappoq iluamik aserfallattaalineqassappat ukiut tallimakkaarlugit qalipanneqartariaqarpoq, aammalu illup silataa ukiut 10-15 akornanni qaangiukkaangat qisuttai taarsersortariaqarlutik, taava takorloorneqarsinnaavoq ukiut 100 (taava siviutisutisumik napasinnaappat) ingerlanerani qasseriarluni aserfallattaaliinerit qassit ingerlanneqassappat?

Nunatta nammineq pigisaannik (naammattumik) qisuuteqanngilagut soorlu aamma kikissat, qalipaait, sanaartornermilu atortussat allat avataaniit tikisittussaangigut, tamassumallu kingunerivaa ukiut tamaasa koruunit miliuunit untritilikkaat arlallit atorlugit nunatta avataaniit eqqussilluni imminut akissajarujortoqariaqarnitta....

Qanormi allatut? Nunarput sanaartornermi tunniussassaqaannginnamii? Ukiorpaalunngulertuni SIKU-Block-iliortup pilersitsisua, isumassarsisua, Jaaku – Jakob Knudsen Partii Naleqqamiit

malinnaaffiginikuarput. Inuk imaannaangittuuvog isumassarsiuinnaavissoq, nutaaliortoq, nnatta nammineq pissarititai tunngavigilluinnarlugit, sanaartornerup silarsuaaniuppat, nerisassaappata, ilami suulluunniit. Taamani SIKU-Block pilersikkamiuk nassuiaannikuuanga (uangaannaangitsoq) qammasissionermini nunatta pissaritaaniik qammasissiap 80-85 %-ia nunatsinniit aasinnaallugit.

Taava nunanut allanut niueqateqarnek qissimilaassangaanni, aammalu taassumap kingunerisaanik, nunatta ukiut tamangajaasa amigartoortuarnera. Ila kalaaliulluni neriuallannaq nunatta pissarititaata 80-85%-ii tunngavigalugit sanaartortitsisinnaagutta.

Tassungali kilinnata, aamma qissimilaarutsigu illuliornermi qammasissiat atorlugit, inuttaata nassuiaanera tunngavigalugu, illu qammasissianik sanaaq, agguaqatigiisillugu ukiuni 100-150 annertunerusumik aserfallattaalinagu napasinnaasoq, qalipattariaqannginnami, silataata qammasissiai taarsersortariaqannginnamik. Qammasissiat akornaniittoq nipissutaa naliginnaasumik ukiut 150 missaat qaangiukkaangat aqiliartulertarmat taarsersorneqalertarpoq, sinnerilu imannak annertuumik pisariaqartitsinatik.

Tamakkuinnaalluunniit tunngavigalugit immitsinnut aperisariaqarpugut, ilami sunaana taava ajornartorsiutaasoq? Kammalaatersortoqarpallaarpaa? Imaluunniit susoqartoruna? Imaassinnaavormi uani qammasissap pisiarinqarnerani akisunerulaartoq, taamaattorli inuiaqatigiinnut ukiut 100 aallaavigalugit matematikeriusariaqarunangilagut naatsorsussallugu ukiut arlallit ingerlanerinnaani imminut akilersinnaanngussasoq. Taava aalajnagersaanermi suut tunngaviutinneqarsimappat? Nammineq inuttut soqutigisat? Iluanaarnissat? Kiisa taama aperisoqartariaqarsorinalerpoq.

Naammi tamakku inuussutissarsiornermi inerisaasussatut pisortat pilersitaat? Ukiumut nunatsinniit tamakkiiusumik minnerpaamik 80-90 miliuunit inuussutissarsiornermi inerisaanissamut aningaasartuutigisarpagut, annertunerusumillu inerisakkanik takussanata, tupinnaqaaq makku siunertat annertunerusumik tapersersorneqanngimmata.

Ila suli immitsinnut inorsiinnarata artukkorsornerput tamaanga killinniartigu. Ukiorpassuarni immitsinnut pilersornerulernissaq oqaasiinnaajunnaartillugu timitalersorniartigu, illumi qaarsup qaaniinnaanngitsoq qaarsutulli qajannaatsigisoq sanagutsigu ukiuni untritilikkaani atasussaavog kinguaariit arlallit kingornuttagassaat, soorlu nunani allani qammasissianik illut sanaat taamaanneqartartut. Qatsunnarsivoq ajornartorsiutit amerliartuinnartut, Naalakkersuisullu – pisortaqarfiillu iliuuseqaratik inuiaqatigiit qipisumiik ajorsiertortumiik anisitsiumannginnerat. Kalaaleqatigut piumassuseqarnermik annertuumik takutitsisut ipitinnagit kivinniartigit, nunami allamiit iluanaartussat piunnaarlugit.

Qammasissiat ineriartortinnissaanut atatillugu qulakkiigassat arlaqarpud, tamakkulu aamma pingaarutillit ilagaat assartuineq, taamaattumik tamatta eqqumaffigilluinnarlugu malinnaavigisariaqarparput massakkut assartuinerup ilorraap tungaanut saakkiartorpalulernerata unitsinnginnissaa, inuiaqatigiillu pisariaqartitaanut naapertuuttumik ingerlanissaat kiisami qulakkeernissaa.

Taama oqaaseqarluta Partii Naleqqamiit qularnaatsumik oqallisissiaq taperserparput, Naalakkersuisullu timitalimmik iliuuseqarnissaat sakkortunerpaamik kaammattuutigalugu. Qujanaq Jaaku – Jakob Knudsen, SIKU Block, uteriittuugavit tunniutiinnarneq ajortoq – maligassiuivutit annertuumik.

Qujanaq